

ra, kakor bik na Cesti, ko je bila razstava? Pač le radi izida deželnozbornih volitev v mestni skupini. Da je v dobil G. Gabršček celo v Sv. Križu večino, to je razjarilo onega kapucina, da je besnel na leci. Pozabil je na Boga in vse svetnike, katere smo praznovali drugi dan; pred seboj je videl zatelebanec le naprednjake, katere je objedal in sramotil, da bolj ni mogel. Ta nesramnež pa vseeno pije vino, ki je nabrano po večini od naprednih volilcev.

Župniku pa svetujemo, da ako se mu noče pridigovati, naj gre v pokoj; bogastva si je že zadosti nabral od nas revežev. Hiše božje niso zidali naši predniki in mi popravljali pred leti, da nas bode vsak pritepenec zmirjal, kakor kak žganjar. — Najslabša baraba ne more biti hujša nego je bil oni zlobnež! Prepovedujemo si, da se nas bode sramotilo v naši cerkvi! Svojih otrok ne bomo pošiljali več v cerkev, kjer se jih pohujšuje in zmerja in zaničuje s starši vred. Poštenih naših deklet si ne bomo puščali pitati z vlačugami od vsakega vlačugarja! To naj si zapomni naš župnik, ker on je odgovoren za smrad, ki ga je spuščal s prižnice človeček, ki je bolj sposoben za svinjskega pastirja, nego za oznanjevalca božje besede. Našo hišo božjo je spremenil v jamo razbojnikov. — In takega pohujšljivca in sramotilca poštenih občinarjev in njihov otrok je postavil naš župnik za svojega namestnika tudi v šoli kot veroučitelja. Pozivljamo vse prizadete, da store primerne korake, da se takemu zapro duri naše šole. Ako noče župnik učiti verouka, naj gre v pokoj, naj napravi prostor drugemu sposobnemu duhovniku. Dovolj je našega potrpljenja!

Več o čem to v.

Iz goriške okolice.

Misijon v Št. Andrežu. — Končal je misijon v Št. Andrežu. Zakaj je poklical domači vikar misijonarje v Št. Andrež, se ne ve. Povod so mu pa dale, kakor se govori, zadnje deželnozbornske volitve, pri katerih je bilo v splošnem volilnem razredu 35 protiklerikalnih glasov več kakor pa klerikalnih. Dejstvo je, da so bili misijonarji v Št. Andrežu. Sedaj ko so se žene nekoliko otrsle vpliva jezuitskih pridig, ko so prišla tudi dekleta, možje in mladeniči nekoliko k sebi, ko prevladuje nekoliko trezno mišljenje, sedaj se mnogo govori o radovednosti 40—45 let starih misijonarjev, katerim v spovednici ni bilo po volji; ako ima kaka poročena žena preveč otrok in ako nima nobenega. 12-13 let stara dekleta so mnogo stvari v prvič slišala pri tem misijonu. Kdor hoče kaj bolj natančnega zvedeti, naj si pusti le povedati od kakega takega moža, ki se je udeležil misijona. Mnogo pohujšanja je prišlo ravno med nežno mladino. Ali morajo ravno misijonarji doseči rekord v takih zadevah, kakoršne je spravil ljubljanski škof v svojo znamenito in slovečo brošuro z rudečimi platnicami? Ljudstvo ni več tako zabito in očetje ne bodo puščali da se bo pohujševala njihova nežna hčerka ter da bo morala odgovarjati na vprašanja, o katerih nima niti pojma in ki zamorejo vzbuditi le njeno radovednost. Tudi nekatere pridige so ostale v dobrem spominu, posebno ona o plesu. V cerkvi so bili tudi otroci.

Iz Prvačine. (Surovi klerikalci.) Neki klerikalec, ključar cerkveni, je bil strašno jezen, ko je videl po zmagi v veleposestvu v neki hiši viseti slovensko zastavo. Kričal je nad onim: sedaj boš bogat, pa mi ti že pokažemo, ne boš imel več cerkvenega zemljišča! Torej maščevanje prav po klerikalnem vzorcu. Potem pa se je spozabil oni kričavec tako daleč, da je rekel onemu: Same barabe ste volili! Zato bo moral morda še dati odgovor.

Drugi klerikalec je molil v zakristiji na glas med službo božjo. Župnik mu je rekel: Pst, ali klerikalec se je zvrnil na tla, ter se jezil, da kdo bo komandiraj, da že ve, kaj je prav, četudi ga je kozarček izpil. Dva klerikalca sta ga vrgla iz cerkve v koprive. Redar ga je spravil proti domu. Potel se je spravil nad redarja, tekal za njim, ter hotel zopet v cerkev; tolkel je redarja s klobukom ter mu tudi jedno pripeljal. Naznanjen je oblasti.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda 6 K 76 v iz nabiralnika v »Goriški tiskarni« A. Gabršček.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela od znanega rodoljuba naš svet, kako naj bi se pomnožili družbeni dohodki, glasi se: Družba naj se obrne na slovenske denarne zavode in večje slovenske trgovine, ki dobivajo večje poštnje pošiljave, frankirane z večjimi poštnimi znamkami da bi ji te znamke darovali. Sicer dobiva družba, kakor je bilo čitati, precej znamk, a vendar so, kakor je soditi, večinoma vse manjše vrednosti, dočim dragocene znamke izginjajo v albume privatnikov, ki delajo lepe kupčije z njimi. Ako bi družba dobila dotične znamke, gotovo bi se njeni dohodki povečali za več sto kron vsako leto. Zlasti naj bi se obrnila družba na »Ljubljansko kreditno banko«, kjer dobivajo najdragocenejše znamke. Tudi slovenskih odvetnikov bi ne bilo izpustiti, akoravno bi bil tam manjši vpeh. Zavalujoč se častitemu rodoljubu za dobri nasvet, priporočamo kar najtopleje, da se pošiljajo naši družbi rabljene poštnje znamke sploh, čim dragocenejši bodo, tem več bodo zalegle prosveti in obrambi našega naroda. Prosimo!

Nekoliko več narodne požrtvovalnosti bi pač smeli pričakovati od rodoljubov, ki se jim določila koledar družbe sv. Cirila in Metoda. Dasi je družba izbrala naslov le priznanih rodoljubov, vendar prihajajo cele kopice koledarjev nazaj. In vendar je koledar ogledalo našega obrambnega dela, za katerega bi se moral zanimati vsak Slovenec. Cena 1 K 20 v — je tako nizka, da jo zmore vsakdo, in ako ne potrebuje koledarja sam, naj bi ga podaril kakemu društvu. Žalostno je, da vračajo koledar ter povzročajo tako družbi dvojne stroške, celo uradniki in boljše oblagodarjeni ljudje, dočim ga obdržijo in celo preplača marsikateri težak. Še slabše ravnaajo tisti, ki koledarja sicer ne vrnejo, a ga tudi — ne plačajo.

Zveza jugoslovanskih železničarjev.

Pred kratkim se je vršil ustanovni shod »Zveze jugoslov. železničarjev« v Trstu in s tem je poklicana v življenje nova in močna organizacija jugoslovanskih železničarjev. Izredno dobro obiskani ustanovni shod in živo zanimanje za Z. J. Ž. nam priča, kako je bilo potrebno, da se je odločil pripravljalni odbor za ustanovitev samostojne organizacije jugoslovanskih železničarjev.

Predsednik pripravljalnega odbora tov. Hochmüller je otvoril ustanovni shod »Zveze jugoslov. železničarjev« ter razloži v daljšem govoru navzočim železničarjem pomen Z. J. Ž. Med drugimi je poudarjal: V združenju je moč in ako se združimo v močno armado, nam ne bo težko zastopati težen jugoslov. železničarjev. Nismo izrabljali pri ustanovitvi naše narodne zavednosti, nismo imeli kakega strankarskega namena, ampak spoznali smo potrebo za ustanovitev Z. J. Ž. ker ni več mogoče še nadalje gledati zatiranje in zapostavljanja slovenskega in sploh jugoslovanskega železničarja, tako od strani c. kr. železniške uprave, kakor od strani nekakih brezobzirnih nemških uradnikov in uslužbencev. Povdarja nadalje, da se more čutiti slovenski železničar domačega le v narodno slovenski organizaciji, saj le v tako organizacijo stavi lahko svoje zaupanje in le narodna organizacija Z. J. Ž. bode imela srce in čustvo na slovenskega in jugoslovanskega železničarja, ki ne bode primorana, kakor »internacionalna«, ozirati se tudi na Nemca ali Italijana. Tudi moramo pripomoči pri železnici do pravice našemu slovenskemu jeziku. Bodi še tako dober čuvaj, še tako dober delavec, ako ne znaš nemško tako, kakor gospod nemški uradnik, te smatra železniška uprava za nesposobnega v službi. Ako hočejo služiti Nemci med nami kruh, naj spoštujejo nas in naj se priučijo našega jezika. Naj nikdo ne ponavlja staro frazo: kaj narodnost, želodec to je faktor, za katerega moramo skrbeti. Vse prav, ali le tako dolgo bomo dobro ali vsaj primerno preskrbeli naš želodec, do-

kler se ne bomo dali izpodriniti na naši lastni slovenski zemlji, in tako tudi pri železnici. Ako prepuštimo vse tujcem, bomo primorani zapustiti našo priljubljeno domačo grudo in iti s trebuhom za kruhom, med tem ko se bo Nemec nastanil na naši rojstni zemlji. »Zveza jugoslov. železničarjev« je strokovna, to je nepolitična, ker le taka organizacija more uspešno delovati. Ugodnosti razvidijo člani »Zveze jugoslov. železničarjev« natanko iz pravil. Poleg tega, da zastopa »Zveza jugoslov. železničarjev« težnje slov. železničarjev, nudi jim tudi pravovarstvo, podporo v slučaju bolezni ali smrti v družini, in štirikrat na mesec društvono glasila »Narodni Delavec«. Zaključuje z nado, da se razvijemo v najkrajšem času v močno armado jugoslov. železničarjev, katera se bo častno borila v zvezi s svojimi severnimi brati železničarji, Čehi in Poljaki, ki štejejo danes skupno že 35000 članov. Na to so bila sprejeta pravila enoglasno. Za predsednika Z. J. Ž. je bil izvoljen tov. Ivan Hochmüller, oñcijant c. kr. drž. žel. za I. podpredsednika Ivan Škerjanc, žel. mojster juž. žel. in za II. podpredsednika Josip Guliš, vlakovodja c. kr. drž. žel. Sklenila se je tudi resolucija za pristop k »Ligi« slovanskih železniških organizacij.

Sijajno se je izvršil ta velepomembni »Ustanovni shod« in danes lahko že poročamo, da šteje »Zveza« že nad 400 članov in moramo priti do konca t. l. še na 800. Živeli zavedni slovenski železničarji!

Domače vesti.

Deželni poslanec Alojzij Jerič — umrl. Iz Kobdilja 7. t. m. Dne 5. t. m. popoldne je tukajšnji posestnik Alojzij Jerič, novoizvoljeni poslanec, s svojim bratom spravljal v skednju ajdovico. Stal je nad skednjem na dveh kratkih deskah in metal ajdovico na pod. Kar se mu ploh pod nogami premakne izpod nog in padel je kake štiri m globoko na skrli tako nesrečno na glavo, da si je črepinjo prebil. Ostal je v nezavesti na tleh, da se ni več zavedel in nočoj po noči je umrl. (Od sobote na nedeljo.) Ranjki Jerič je bil mož poštenjak, več dob župan štanjelske občine, mirne nravi, priden gospodar in uživalec zaupanja pri ljudeh. Glede poslanstva pa se je sam že pred volitvijo izrazil: »Jaz nisem za poslanca, kaj me stavlja noter.« Hotel je celo odstopiti že pred volitvami. Zato mir blagemu možu!

Dopolnilna volitev v splošni kuriji. — Ker je umrl Jerič, bo treba voliti novega poslanca iz splošne kurije. Ker so še veljavni stari imeniki, bo nova volitev lahko v primerno kratkem času. Tu zopet vidimo dobroto novega vilnega reda, ko bodo vse slovenske občine z nova volile 1 poslanca!

Pozor! — Brošure, ki jo je spisal ljubljanski škof ni mogoče dobiti. Da se ustreže splošni želji, je izdal g. Lampret v Kranju komentar k brošurici, v kateri pa so ponatisnjeni vsi glavni odstavki škofove »rdeče« brošure.

Brošurica se prodaja v obeh naših knjigarnah.

Vodovod za Gorico. — V soboto se je goriški mestni svet bavil z vprašanjem preskrbe goriškega mesta z vodo potom vodovoda iz Hublja. Poročilo o vodovodnem vprašanju je jako široko, saj se pa tudi vleče že leta in leta. Določeno je sedaj Hubelj. Poročilo ne ve nič povedati o tem, da bi se koristile s tem vodovodom tudi vipavske občine! Tudi sklep mestnega sveta se ne dotika nič vipavskih občin.

Umrl je v Gorici vpokojeni artilerijski stotnik Josip Čap. V nedeljo pop. so ga pokopali z vojaškimi častmi.

Strašne smrti je umrl v nedeljo dopoldne v Gorici Zongarjev hlapec 36 letni Miha Vižin, doma iz Ajševce. Nakladali so na voz tik drevja pri stražnici pred veliko vojašnico podij za mestno godbo, ki je imela svirati opoldne v mestnem vrtu. Zongarjev hlapec Vižin je imel odpeljati podij v mestni vrt. Konja sta se kar nakrat splašila. Vižin ju je hotel vzdržati, ali tu ga je zadel v prsi kos podija, da je odletel v bližnje drevo ter se mu je vsled strašnih udarcev razdrobila glava. Ostal je mrtev na mestu. Hitro so priskočili na pomoč vojaki na stražnici in vojaški zdravnik, drugi vojaki pa so postavili konja. Truplo so prenesli takoj v mrtnišnico. Na Travniku je bilo tisti čas ja-

ko mnogo občinstva. Radi te nesreče ki je občinstvo ganila, ni bilo koncerta. Nesrečni Vižin je bil nesrečen celo svoje življenje; bil je tudi ločen od svoje žene, ki živi nekje v Trstu.

Zrakoplovec Rusjan je poskušal v nedeljo svoj aparat na Velikih Rojcah blizu Gorice. Ko se je nekoliko dvignil od tal, se mu je nekaj pokvarilo ter je moral opustiti nadaljne poskušanje.

Germanizacija na državni železnici. Iz govora dr. Rybara o germanizaciji na državni železnici posnamemo še to-le:

Od kakih 1000 kilometrov državnih železnic pod upravo tržaškega ravnateljstva ni niti en meter na neslovenski zemlji izvzemši kratko črto Tržič-Červinjan. Le končne postaje, kakor n. pr. Trst, so na jezikovnih mešanih tleh. Sicer tečejo te železnice po čisto slovenski zemlji. A sedaj pogledimo: kako je s personalom na teh progah, kakov jim je službeni jezik in kako se postopa z našim domačim elementom! Na ravnateljstvu državnih železnic v Trstu je: a) 200 uradnikov. Od teh je: 160 Nemcev, 23 Slovencev, 10 Italijanov, 7 Čehov in Hrvatov. Ali na važnih voditeljskih mestih ni niti enega domačina: Slovenca, Hrvata ali Italijana. b) 270 poduradnikov in pomožnih moči (diurnistov itd.) Od teh je: 160 Nemcev, 50 Lahov, 50 Slovencev, 10 drugih narodnosti. Tu je Slovencev sicer nekaj več. To pa le zato, ker so za take niže uradniške kategorije Nemci ne potezajo tako. Sedaj pa pogledimo, kako je zunaj izven ravnateljstva na progah, kjer so železniški organi v neposredni dotiki z ljudstvom, s strankami, kjer je neobhodno potrebno, da uradniki poznajo deželne jezike, da morejo direktno občevati s strankami, ker sicer ni tistega zaupanja, ki je mora imeti ljudstvo do uprave železnic. Na progah je: a) 266 uradnikov. Od teh je: 116 Nemcev, 92 Slovencev, 24 Hrvatov, 33 Lahov. b) 2600 poduradnikov in nižjih uslužbencev (kondukerjev, vratarjev, poduradnikov za promet, telegr. čuvajev, magacinskih uslužbencev itd.) Med temi 1000 Nemcev, ki so večinoma poslovođe, vlakovodje, strojevodje, vodje majhnih postaj itd. c) Tudi med delavci je mnogo Nemcev. Iz boljših delavcev se rekrutirajo kondukerji, mag. pazniki, torej sploh poduradništva. Tu je razmerje sicer nekoliko boljše, ali krivica je še vedno velika. Percentualno število domačih uslužbencev še vedno niti oddaleč ne odgovarja pravici. —

Kakor rečeno: tudi med delavci na progah je Nemcev, ki izpodrivajo domači element in jemljejo kruh domačemu delavcu. Natančnih števil seveda ni možno podati, ker se razmere na progah menjavajo od dneva do dneva. Na nekaterih postajah so začeli postajenačelniki iz nič vrednih razlogov poditi naše ljudi iz službe in klicati nemške delavce. Da se to godi preračunljivo in sistematično, priča že dejstvo, da so vsa važna in vodilna mesta zasedena od Nemcev. Ti že skrbje izza zelene mize za invazijo z Nemci. In to delajo tem lagje in drzneje, ker vedo, da s tem postopajo le v duhu direktije in ministerstva. Načelniki in njihovi namestniki 8 oddelkov na tržaškem ravnateljstvu so vsi Nemci, razven enega podnačelnika. — Na železniškem ministerstvu je 953 uradnikov in med temi — nobenega Slovenca.

Kako je opsoval Gregorčič naprednjake po volitvah. — »Gorica« je rekla o narodno-napredni stranki, da »par pijanec po deželi ima ta stranka za svoje zaupnike«; da je »stranka lenuhov, liberalnih krčmarjev, liberalnih učiteljev (tjaj učitelji so vendar v »agrarni stranki«), in raznih čudnih elementov«; večina je takih, katerim delo smrdi«; »zaupniki krokarji, vinski bratci, delomrzcji, sovražniki duhovnov« (duhovni jih namveč ljubijo!). Tako psuje »Gorica« poštene pristaje napredne stranke — njeni resnični izpričenci in zatelebanci so jej pa vzorni katoliški možje!

Na sličan način psuje »Gorica« naprednjake ob vsaki taki priliki. Psuje pa zato, ker jo strašno jezi, da kar noče biti konec naprednjakov. Kakor hitro se spomni Gregorčič, da je v deželi močna napredna stranka pa ga prime strašanska jezica in v »Gorici« čitamo lepe izbruhe in naslov napredne stranke. Ti izbruhli znamenje strahu klerikalcev pred naprednjaki. Torej naj jih bo strah! Naprednjaki naj jim dajo večkrat priliko, da bo-

do ostrašeni in če se v strahu izbruhajo, vsaj odleže revežem. Izbruhe klerikalcev pa ve vsak naš pristaš prav ceniti. Torej naj le bruhajo naprej!

Propad klerikalnih kandidatov v veleposestvu boli »Gorico« tako, da je v soto inilo jokala. Zakaj smo propadli? se izprašuje potem pa toži, da ta in ta bi bil tudi moral voliti klerikalno. Najprvo se spodtakne nad g. Doljakom s Ciprijanišča, ker ni volil Gregorčičeve liste. Pa g. Doljak, ki je bil deželni uradnik pa ga je Pajer odstavil, ne pojde v ogenj za Pajer-Gregorčičeve kandidate, je menda pač umevno! Volilca Ivan in Anton Dilena sta volila menda mešano; če je volila Ana grofica Strassoldo, je volila gotovo klerikalno. Potem se spodtika pa še nad g. Ant. Erzetičem pok. Josipa iz Krmina češ, da ta bi bil tudi moral voliti Gregorčičeve kandidate. Vse omenjene smatra za pristaše katoliške stranke, ki bi bili torej morali voliti za Gregorčičevo listo. Erzetič je zaveden in delaven naroden mož, ki nima nič opraviti s tako »katoliško« stranko, kakor je Gregorčičeva. Zato je umevno, da ni volil Gregorčičevih in Pajerjevih kandidatov v slovenskem veleposestvu.

»Gorica« hruli potem poslanca Klančiča, češ, da je odtegnil Fonzarja in Fogarja. In glejte! Notar Fabris v Tolminu po mnenju »Gorice« tudi ni storil prav, ker ni volil klerikalno. »Gorica« silil ljudi, ki nimajo nobenega stika s klerikalci, da bi bili morali voliti klerikalce. Kje n. pr. je zapisano, da mora voliti notar Fabris Gregorčičeve kandidate. To je vendar že skrajna nesramnost, kako diktira Gregorčičeva »Gorica«, kako mora voliti ta in oni! — Pa »Mont« igra tudi tukaj nekje vmes svojo vlogico. Naj rajše pove »Gorica«, kaj je s tistimi 600.000 K?!

»Gorica« se zaletava tudi v volilno komisijo in se dela, kakor da bi se bila klerikalcem zgodila kaka krivica. Noče pa povedati, kako so klerikalci s pomočjo Pajerja in goriškega magistrata eskomotrili legitimacijo in pooblastilo mladolletne Avguste Cotič, katere zakoniti varuh je g. Alojzij Cotič, ki je bil navzoč s sodnijskim dekretom. Vladni zastopnik je pustil voliti v komisijo mladolletno. Jako nagel pa je bil z ugovorom o veljavnosti glasu grofa R. Coroninija z golo brzovjavo iz Švice! Klerikalci naj na to stran le molčijo kakor tudi naj ne kažejo, da bi bili nam pomagali laški klerikalci in Faidutti, ker je znano, da so volili tudi laški klerikalci Gregorčičeve kandidate. Zakaj, zveni pač jasno iz »L' Eco«, ki je vabila slov. klerikalce na »skupno katoliško delo« v zbornici.

»Gorica« govori, da bi bil volil tudi kdo, ki je volil že v kmečki ali tržni kuriji. Noče pa povedati, da je volil kmetijski dekan v tržni skupini potem pa zopet v veleposestvu.

Posoben odstavek v omenjenem članku je posvetila »Gorica« šmariškemu županu g. Gruntarju. Pripoveduje, da je rekel g. župan klerikalcem, da »stori svojo dolžnost«. Na dan volitve pa ni storil svoje dolžnosti tako, kakor si jo razlaga Gregorčič, ampak storil je g. župan svojo dolžnost tako, kakor jo je sam čutil. In to je pač edino prav! Kaj vraga se ima torej »Gorica« spodtikati nad g. Gruntarjem, če je storil svojo dolžnost!!

Višek teroriziranja je razviden iz Gregorčičevega članka: Zakaj smo propadli? v »Gorici«!

Častnik 47. pešpolka obdolžen veleizdaje? — Poročali smo po graških listih, da bi bil v Mariboru zagrešil neki častnik tukajšnjega 47. pešpolka, po rodu Lah, veleizdajo z izjavo, da v slučaju vojne med Avstrijo in Italijo bi volnil v prid Italije. Kakor poročajo sedaj listi, oni poročnik ni bil aretiran ter je bilo vse skupaj pretirano besedičenje kakega neprijatelja onega častnika iz Gorice.

Samomor vojaka. — V vojašnici na Travniku v Gorici se je obesil vojak-novinec 47. pešpolka z imenom Franc Schauerl, doma iz Brucka na Mari. Obesil se je v skladišču za drva. Ko so njegovi tovariši videli, da Schauerl ni, so ga začeli iskati ter našli mrtvega.

Novo okrajno glavarstvo. — Kakor je razvidno iz proračuna notranjega ministerstva, je določena ustanovitev novega okrajnega glavarstva v Tržiču s 1 oktobrom 1910. Pod novo glavarstvo bosta

spadala sodna okraja Tržič in Črvinjan.

Izginilo je v Krminu dete jedno in pol leta staro. Ni ga od 5. t. m. Dete, deček se imenuje Gvido Godeas ter je nezakonski sin Josipine Godeas iz Krminske občine.

Dober lov. — V soboto je aretiral orož. stražmešter g. Pahor 6 cigank, ki imajo na vesti več tatvin. Pri njih se je našlo več ženskih oblek, Kdor pogreša kaj obleke, naj se zgleda v občinski pisarni v Št. Andrežu. Tamkaj je razstavljeno vse blago.

Preložitev ceste Trnovo-Srpenica. — V prvi številki »Samouprave« iz leta 1908. smo poročali, da je c. kr. vlada odločila opustiti kos državne ceste, ki vodi skozi Trnovo pri Kobaridu in preložiti cesto kakih 200 metrov nad vasjo. Poročali smo tudi, da so občani trnovski, ki jim dajejo sedaj vozniki mnogo zaslužka, protestirali proti preložitvi ceste in da so se obrnili na deželni zbor za posredovanje; predložili so načrt, ki bi se po njem preuredila stara cesta skozi Trnovo. Deželni odbor, ki mu je odstopil dež. zbor prošnjo trnovskih občanov se je zavzel za to stvar pri c. kr. namestništvu, ki mu je nadrobno obrazložil, da bi imela občina Trnovo veliko gospodarsko škodo, ako bi se ne gradila nova cesta skozi vas, ker bi bila oddaljena od cestne mreže, ki se na njej vrši trgovinski promet s Koroško, z gorenjo Soško dolino, z bohinjko železnico in dalje z Gorico. — Decembra meseca 1908. je došel deželnemu odboru dopis, ki je iz njega posneti, da se je bila prvotno določila cestna črta nad vasjo Trnovo iz razloga, ker bi se s to cesto prepročila velika strmost in ker bi se razmere, ki vladajo na sedanji (stari) cesti bistveno ne izboljšale, ako bi se zgradila nova cesta skozi vas Trnovo. Pri tej priliki je ministerstvo notranjih stvari naročilo svojemu stavbenemu organu, naj prouči na licu mesta razmere na podlagi vladnega načrta in načrta, ki ga je bila dala izdelati občina. Koncem julija 1908. je deželni odbor prosil namestništvo, naj mu sporoči, ali in kako je ministerstvo odločilo v vprašanju preložitve državne ceste. Koncem oktobra istega leta nam je poslalo c. kr. namestništvo prepis odioka c. kr. ministerstva notranjih stvari, ki je iz njega posneti tole: C. kr. ministerstvo je potrdilo preložitev ceste med Trnovem in Srpenico, ki je proračunjena na 355.000 K. Dovožna rampa od vasi Trnovo do nove ceste se ima zgraditi le, ako se občina Trnovo zaveže sprejeti vzdrževanje rampe v svojo upravo. O tem se je obvestilo županstvo trnovsko. Na ta odlok je predložilo županstvo trnovsko deželnemu odboru prošnjo, naj bi uplival na c. kr. vlado, da poidej občini kot odškodnino za vzdrževanje rampe 30.000 kron enkrat za vselej, ali pa, da sprotne to rampo v lastno režijo. Avgusta meseca t. l. je deželna politična oblast naznanila deželnemu odboru, da se bo zgradba dovozne rampe opustila, ker se občina Trnovo brani sprejeti nje vzdrževanje v lastno upravo. Ministerstvo si pridržuje rešiti vprašanje ali in koliko bi plačevalo vsako leto občini Trnovo za vzdrževanje kosa državne ceste, ki se ima opustiti še-le, ko se bo nova cesta izvršila in izročila prometu.

»Samouprava«.

Sokolski vestnik.

V Grgarju so ustanovili v nedeljo odsek Solkanskega Sokola. Prijavilo se je takoj 25 članov.

Politični pregled.

Iz »Slovenske jednote«. Glede političnega položaja smo tam, kjer smo bili pred osmimi dnevi. Samo toliko je sigurno, da se bodo pogajanja vršila naprej. Prve dni prih. tedna naznani prof. Glombinjski voditeljem nemških strank sklepe »Slovenske jednote«. Gre sedaj za sporazumno akcijo Nemcev in Slovanov — a brez posredovanja sedanje vlade.

Zveza avstrijskih industrijalcev je sklenila v zadnji odborovi seji protestirati proti nameravani določbi v novem Bilinskijevim načrtu, da bi se smelo za določitev osebnodohodninskega davka pogledati tudi v trgovske knjige.

Razne vesti.

Stroški veleizdajniškega procesa v Zagrebu znašajo do konca oktobra K 342.719 29 vin. Sam Nastič je pobral 15.000 K, tisk stenografskega zapisnika pa tudi stane krog 60.000 K.

Na I. rednem obč. zboru akad. tehn. društva »Triglav« v Gradcu novoizvoljeni odbor se je konstituiral sledeče: Predsednik: cand. iur. Pavel Lenarčič; podpredsednik: stud. iur. Ciril Žizek; tajnik: stud. iur. Joža Zajc; blagajnik: cand. iur. Vekoslav Vršič; knjižničar: stud. geol. Ljudevit Jager; gospodar: stud. iur. Jos. Šmid; odb. namestnik: stud. med. Josip Majcen; revizorja: cand. med. Miroslav Vrečko, cand. ing. Fran Zupančič.

Radi ljudožrstva. — V Kilvi, obrežnem mestu nemške kolonije na vzhodni strani Airike, se je vršila javna obravnava proti petim zamorkam, ki so zaklale 13-letnega dečka, mu snedle ušesa, nos in srce izpile dečkovo kri, samo da bi potem znale coprati. Po končani obravnavi se je javno vseh pet obsojenko obesilo.

Tretjemu sinu nemškega prestolonaslednika so dali pri krstu ime Hubertus, Karl, Viljem. Kosila ob tej priliki se je udeležil tudi Zeppelin.

Burna občinska seja. — V Valelongi, malem kraju v Italiji, so se začeli občinski možje pripraviti pri točki o nakupu nekaterih kolov za lanterne. Iz prepira je nastal pretep, mahali so s stolicami, posluževali se bodal in celo samokresov. Župan Vuono je ustrelil starešino Galvija. Ko so prišli karabinjeri na lice mesta, so dobili na tleh samo ranjence in ubitega Galvija, vsi drugi neranjeni občinski svetovalci so jo popihali z županom na čelo.

Deželna razstava istrska. — Predsedništvo kluba hrvatsko-slovenskih poslancev v deželnem zboru isterskem priobčuje izjavo v kateri pravi: da se tudi v tej kakor sploh v vseh deželnih stvarih pristansko postopa; da je začasní razstavni odbor popolnoma pustil iz vida naš hrvatski in slovenski narod in njegove pojedince; da je stalni odbor kakor iz milosti prepustil za nas Hrvate in Slovence samo po eno mesto v glavnem in v posebnih odborih; da se sploh ozirom na nas postopa kakor da smo tujinci v tej deželi, a ne ravnopravni sodeželani; da ima ta razstava že po svojih pripravah popolnoma italijanski značaj izjavlja podpisano predsedništvo s tem svoje mnenje, da naj bi hrvatski in slovenski narod Istre, njegove občine in zadruge, ter njegovi pojedinci ne sodelovali na istrski deželni razstavi v Kopru, ki se pripravlja za leto 1910. Predsedništvo kluba hrvatsko-slovenskih poslancev v istrskem dež. zboru: Predsednik: prof. Vjekoslav Spivčić, tajnik dr. Ivan Poščić.

Češka socijalna demokracija in lex Axman. — Češka socijalna demokracija je imela minuli četrtek sejo, na kateri je sklenila izjavo, da nemški deželni zakoni niso narodno-obrambeni zakoni, ampak politični justament-zakoni. Ker ima Bienenrothova vlada glavno krivdo na tem atentatu na češki narod, je zgubila zadnje pravo do obstanka. Njen daljni obstanek znači izredno veliko politično nevarnost. Klub čeških socijalnih demokratov svari pred uporabo § 14 in pred katastrofalnimi posledicami, ki bi nastale zbog takega sistema. Tako češka socijalna demokracija, ki se nahaja v tem slučaju v navskrižju z nemško socijalno demokracijo.

Rusko-slovenska banka. — Javljajo iz Petrograda, da so že izgotovljena pravila rusko-slovenske trgovske banke, ki se vstanovi v Petrogradu. Temeljni kapi-

tal banke bo iznašal za začetek pet milijonov rubljev ter bo razdeljen na 20 tisoč delnic po 250 rubljev. Naloga te banke bo — kakor smo večkrat omenili — da povspešuje gospodarske koristi vseh slovenskih narodov ter bo v ta namen podpirala obstoječa ter ustvarjala razna nova trgovsko-industrijska podjetja. Upraviteljstvo banke sestoji iz 6 članov, upravni svet pa iz 24 članov. V upravi bodo zastopane slovenske dežele v razmerju vloženega kapitala.

Zadnji moški potomec Gutenberga, izumitelja tiskarske umetnosti, general artilerije in generalni adjutant württenberskega kralja, Henrik pl. Molsberg je umrl v Stuttgartu.

Shackleton, ki bi bil kmalu odkril južni tečaj, je angažiran že za 83 predavanj. Svoje potovanje bo moral popisati najmanj 120 krat, kar pomenja enako številno banketov, na katerih bo moral Shackleton odgovarjati 120 krat na napitnice. Najprej bo predaval na Angleškem, potem na Francoskem, v Italiji, Avstriji, Nemčiji in Ameriki. Na tem potovanju napravi Shackleton pot, dolgo 32.000 km, in izgovori, kakor je nekdo izračunal 1.200.000 besed. Ako bi predaval zaporedoma, bi moral neprertrgoma govoriti sedem dnij, 16 ur in 30 minut.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Iščete se soba (če mogoče z opravilo) s kuhinjo. — Ponudba na J. G. Piazza Corno št. 8. II. nadst.

Odda se meblavana soba s prostim vzhodom na trg. Poprašati je na Koru št. 11.

Prodaja ali se odda v najem
v Mirnu pri Gorici
hiša z gospodarskim
poslopjem vred

na ugodnem kraju ob reki Vipavi, pripravna za kakoršenkoli obrt. — Pogoji ugodni. Pojasnila daje naše upravnistvo.

Čevljarska delavnica

Jos. Gociancig

Gorica, Tekališče Josipa Verdi št. 25
(nasproti ljudskemu urtu)

ima veliko zalogo moških, ženskih in otroških čevljev iz chevreaux, oscarja, lakastih in američanskih. Za sedanjo sezono ima na razpolago lepe suknene čevlje po takih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna popravila.

Naznanilo!

Tordka HEDŽET & KORITNIK uljudno naznanja svojim cenj odjemalcem, da je prodala podružnico (filijalko) v nadškofijiški ulici šte. 5. gospodoma

Ivančič & Kurinčič.

Naznanilo!

Podpisana uljudno naznanjala slavnemu občinstvu, da sta kupila podružnico HEDŽET & KORITNIK v nadškofijiški ulici šte. 5. ter bode isto vodila pod spodaj omenjenim imenom.

O nadi, da naju bode slavno občinstvo tozadevno podpiralo, se za mnogobrojni obisk toplo priporočava. Z odličnim spoštovanjem

Ivančič & Ku inčič.

Naznanilo.

Dovoljujem si naznaniti gg.: hotelirjem, restavratorem, gostilničarjem in sploh slav. občinstvu v mestu in na deželi, da imam zopet

v zalogi

najbolje pizenjsko pivo „prazdroj“ iz slovečega češkega „Meščanskega“ pivovarja v sodčkih po 1/4, 1/2 in 1/4 hl. Priporočam se za mnogobrojna cenj. naročila z odlič. spoštovanjem

A. I. Pečenko,

edini zalagatelj tega piva za Goriško in Gradiščansko, veletržec z vinom, vin. kisom in žganjem

v Gorici, ulica Josipa Verdi 26-28.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru, dvonadstropna, z 8 sobami, pripravna za vsako obrt se odda v najem takoj ali pa proda prav po ceni.

Natančen naslov povè upravništvo „Soče“.

Radi preselitve se pr. da skoraj nova vila

z lepim razgledom in romantični legi na Bledu.

Ista obsega 10 sob, 2 kuhinji, 2 kleti in krasen vrt.

Natančneje se izve pri lastniku gosp. **MIHAELU JAMAR-JU**, gostilničarju na Boh. Beli — Gorenjsko.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših tveč iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 123 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zamenja s polno. Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Največji dobitki: Mark 600.000 Naznanilo: 30. Za dobitke jamči država

Vabilo k udeležbi dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katero jamči država Hamburg in pri kateri je

9 milijonov 841.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te denarne loterije so sledeči: Največji dobitek je v srednem slučaju 600.000 Mark

Mark	glavni dobitki po:
560.000	300.000
550.000	200.000
540.000	100.000
530.000	60.000
520.000	50.000
515.000	45.000
510.000	40.000
305.000	30.000
303.000	20.000
302.000	15.000
	10.000

i. t. d.

V celem obsegu loterije, ki je razvrstena v 7 razredov, 100.000 srečk s 48.405 dobitki v 8 premijah, tako da mora z gotovostjo zadeti približno polovica vseh srečk.

Dobitki se višajo z vsakim razredom, in sicer znaša največji dobitek 1. razreda 50.000 Mark ter 7. na 60.000 M.

Cene srečkam 1. razreda so sledeče:

Cela srečka	Pol srečka	Četrta srečka
M. 6 ali K 7	M 3 ali 3-50 K	M 1-50 ali 1-75 K

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno določilo dobitkov je razvidno iz uradnih, z državnim grbom opremljenih srečkovnih listin, katere razpošiljam na zahtevo zastoj in poštnine prosto

Vsak vdeleženc loterije dobi takoj po dovršenem srečkanju uradno listino, ne da bi je moral še-le zahtevati.

Dobitki se izplačajo takoj.

Oglasiti se je torej v svrhu naročil predstojnega srečkanja takoj, ali pa vsaj do

19. novembra

na naslov:

Samuel Heckscher senr.,

Bankgeschäft v HAMBURGU 36.

Izrežite!

Naročilnica za g. Samuel Heckscher-ja, senr., Bankgeschäft, Hamburg 36.

Pošljite mi { celo srečko za M 6 - (K 7 -) pol " " " 3 - (K 3.50) četrt " " " 1-50 (K 1.75)

Moj naslov

Denar pošiljam v pismu po nakaznici pošljite po povztoju kar ne velja prečrtajte!

Toplo priporočamo edino slovensko kavarno Central v Gorici, kjer je največja izbira časnikov in pristinih pijač.

Tovarna strojev sprejme mladega uradnika

veščega slovenščine, nemščine in laščine. — Trgovska naobrazba pogoj. — Eventuelno se sprejme mlad gospod brez prakse. — Vstop takoj. —

Ponudbe s prepisi spričeval in navedbe zahtevkov na

K. & R. Ježek, tevarna strojev in livarna železa na Blanskem (Moravska).

SUKNA

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian tvornica za sučino

v Humpolcu na Čechem.

Tvorniške cene. Vzorci franko

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1903.,

na novo otvorena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu šte. 22

v Ljubljani.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice šte. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadrugnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304-70. Posojila: 1.693.201- — Reservni zaklad: 90.230-05. — Vrednost hiš: 111 755 23.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hôtel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tuje od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Keglišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Pizenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Phanola

Je nek aparat, ki se ga prislavi h glasovirju, da zamore vsak — tudi oni, ki se ne razume prav nič na glasbo — igrati kakoršenkoli komad pravizvršno.

Dolžni aparat je na ogled in tamkaj daje tudi potrebna pojasnila zastopnik in zalagatelj

Rajmund Kren

Gorica, Via Teatro.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir Gorica drž. kol. — Solkan

Zage v Soteski (last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v Edit.

Zaloga: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spjjet, ulica Sv. Dujme, Na novo obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadrugne glavnice K 90.000. — Garancijska reserva K 180.000. — Reserva za izgube K 21.000.

Zadrugni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%